

Olje- og Energidepartementet

Vår dato
05.12.2011

Vår referanse
2011/00290-4

Vår saksbehandler
Elling Lorentsen/73 54 58 71

Deres referanse
11/01278-3

HØRING - TFO-OMRÅDET OG FORSLAG TIL UTVIDELSE

Norges Fiskarlag viser til høringsbrev fra OED av 24. oktober 2011, hvor det i tilknytning til forslag av utvidelse for TFO-områdene bes om vurdering av hvorvidt det finnes vesentlig ny kunnskap, utover det som framkommer i de helhetlige forvaltningsplanene for Norskehavet og Barentshavet.

Innledningsvis vil Norges Fiskarlag peke på at TFO ordningen har vært og er en omstridt tildelingsordning, sett fra fiskeri- og miljøsidene. Dette er godt beskrevet i Riksrevisjonens rapport 1-2010, *"Om forvaltningspraksis ved tildeling av utvinningstillatelser i petroleumssektoren"*, der Riksrevisjonen rettet sterk kritikk mot OED for ikke å ta hensyn til miljø- og fiskerihensyn ved utvidelser av TFO områder. Konklusjonen fra Riksrevisjonen er at:

"Samlet er det (derfor) grunn til å stille spørsmål ved om miljø- og fiskerihensyn i tilstrekkelig grad blir tatt hensyn til når TFO- områdene utvides" (s 47)

Riksrevisjonens gjennomgang viste at miljø- og fiskerimyndighetene var kritiske til avveiningen mellom miljø- og fiskerihensyn i forbindelse med utvidelse av TFO-området. Kriteriene for definisjon av modent areal, har vært uklare og blitt noe justert. I St.meld nr 38 (2003 – 2004) ble TFO-områder beskrevet som områder som

«ikke (er) blant de mest miljø- og fiskerifølsomme områdene på kontinentalsokkelen».(s 24)

Om et område er modent eller ikke, kan i stor grad avhenge av kunnskapen omkring geologien og hvilken infrastruktur som er i området. Dersom dette legges til grunn, kan det stilles spørsmål ved om foreslåtte områder både i Barentshavet og i nordlige Norskehavet faller inn i definisjonen «modent område». Det er her liten eller ingen infrastruktur, og for Barentshavet er kanskje heller ikke geologien tilstrekkelig kjent for å falle inn under definisjonen «modent område».

Miljømyndighetene uttalte ved Riksrevisjonens gjennomgang at ny kunnskap om miljø- og fiskeriforhold ikke i tilstrekkelig grad får konsekvenser for utlysning av areal som tidligere er definert som modent og inkludert i TFO-området. Et annet forhold er at TFO-området bare kan utvides og ikke innskrenkes, og det er etterlyst muligheter for å ta ut områder ved ny og forbedret kunnskap.

Miljømyndighetene har tidligere tatt til orde for at miljøfaglige kriterier tas i bruk på lik linje med ressursfaglige kriterier. Videre hevder miljømyndighetene at sårbare områder innlemmes i TFO-området, og i sammenheng med dette viser de til forutsetningen om at ordningen ikke skulle omfatte de mest miljø- og fiskerisensitive områdene.

I områder med forvaltningsplan, mener OED at det bare er ny, vesentlig informasjon som er «av interesse» i forbindelse med utvidelse av TFO-områdene. Ved revidering av Forvaltningsplan for Barentshavet mv. kom det ikke opp ny kunnskap som tilsa endring i restriksjonen som var satt for området utenfor Troms og Finnmark. Likevel ble det her gjort en relativ dramatisk endring ved å åpne for petroleumsaktivitet i et område som er viktig for fiskeriene, og kanskje også hele økosystemet i Barentshavet.

Sett fra fiskernes ståsted, viser dette at forvaltningsplanene ikke har hatt en helhetlig vinkling på aktivitetene. Riktignok er det gjort en beskrivelse av fiskeriaktiviteten, men den foreligger ikke på et detaljnivå tilsvarende det som blir etterspurt både i ordinære konsesjonsrunder og i TFO-runder. I dette ligger det en stor svakhet med forvaltningsplanarbeidet og de konklusjoner som trekkes, der det heter at områder gitt gjennom TFO ikke skal kunne innskrenkes, med mindre ny, vesentlig informasjon framkommer. All praksis fra myndighetene så langt har vist at fiskeriaktivitet og viktige gytefelt har vært vanskelig å få unntatt fra TFO-runder. Dette har bare skjedd en gang, da deler av Møre-blokkene var inne.

Norges Fiskarlag har tidligere krevd at ordningen med TFO burde avvikles, alternativt kun benyttes i modne områder. Direktoratet for Naturforvaltning definerer "modne områder" til å være *"for eksempel at de fra før er petroleumsfaglig godt utredet, eller at det ikke har foregått leting i områdene på lang tid"*.

Norges Fiskarlag registrerer at ordningen med TFO fortsatt skal benyttes for å inkludere nye blokker til eksisterende areal, og ikke alltid basert på at området er modent. Dette fører til at både miljø- og fiskerihensyn blir lagt til side når områdene lyses ut.

Norges Fiskarlag er også særdeles skeptiske til at OED foreslår å åpne opp for lete- og utvinningsvirksomhet så nær land. Norges Fiskarlag vil på det sterkeste fraråde dette. Det har vært en nokså klart prinsipp hittil at blokker for oljevirkosomheten ikke skal tildeles nærmere enn 50 nautiske mil fra land. Det vises i denne sammenheng til bl. a. høringsuttalen fra Direktoratet for Naturforvaltning.

Norges Fiskarlag er likevel tilfreds med at det er åpenhet om hvilke areal som innlemmes i TFO-ordningen. Dette muliggjør at de faginstanser og næringsorganisasjoner som er kompetent til å vurdere sårbarhet av et område – enten miljømessig eller fiskerimessig – gis mulighet til å avgi slik uttalelse, og at disse er tilgjengelige.

Til de konkrete blokker som foreslås lagt inn i TFO-runden nå, har Norges Fiskarlag følgende kommentarer, basert på informasjon fra utøvere og sporingsdata fra Fiskeridirektoratet:

Fiskeriaktivitet.

Innledningsvis vil Norges Fiskarlag understreke at den eneste fiskeriaktiviteten som kan kartfestes er gjennom sporing av fartøy (VMS). For de aktuelle områdene er det derfor bare fartøy over 21 meter som er sporet. Det er en større aktivitet i Norskehavet og i Barentshavet som ikke kan visualiseres på samme måte, men som det er helt nødvendig å ta hensyn til. Gjennom sporing av fartøy over 21 meter kan følgende beskrivelse gis av fartøyaktiviteten:

Nordsjøen

Blokk 36/1 og 4:

Første kvartal: Fiske med konvensjonelle fiskeredskaper i et blandingsfiske samt fiske med not og pelagisk trål etter sild. Fisket foregår i størst grad øst for blokkene.

Andre kvartal: Sporadisk fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskap. Størst aktivitet i blokk 36/4 og like øst for denne.

Tredje kvartal: Fiske med dorg etter makrell i perioder. For øvrig sporadisk fiske med konvensjonelle fiskeredskaper.

Fjerde kvartal: Lite fiskeriaktivitet, kan forekomme noe sporadisk fiske med konvensjonelle fiskeredskap.

I disse blokkene foregår det en større sildevandring og et sildefiskeri utover ettervinteren/våren, som vil bli påvirket gjennom seismisk aktivitet. Deler av området rundt blokkene er også viktige områder for fartøy under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskaper. Fiskefartøy under 21 meters lengde vises ikke på springkartene. Dette gjelder i alle de foreslåtte områdene.

Norskehavet

Blokkene 6506/1 og 4, 6607/4-10 og 6608/4-6 og 9:

Første kvartal: Sporadisk fiske med faststående fiskeredskap, i hovedsak i blokkene 6506/1, 4 og 6607/5-8 med line og periodevis pelagisk trål. I de øvrige blokkene forventer vi i hovedsak sporadisk fiske med line og trål.

Andre kvartal: En del fiskeriaktivitet langs eggakanten med konvensjonelle fiskeredskaper og fiske med flytetral i blokkene 6506/1, 4 og 6607/4-8. I periodene på sommeren når første periode av blåkveitefisket pågår med den konvensjonelle fiskeflåten, kan det bli litt konsentrert aktivitet langs eggakanten dypere enn 450 meter. I de øvrige blokkene forventes det i hovedsak sporadisk fiskeriaktivitet med line og trål.

Tredje kvartal: Sporadisk fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskaper over store deler av TFO-området.

Fjerde kvartal: I denne perioden forventer en i all hovedsak liten fiskeriaktivitet i området.

Dette driftsmønsteret er slik det har vært, men dersom det ikke oppnås enighet om fiskemuligheter i andre lands soner, kan dette medføre større aktivitet her.

Barentshavet

Blokkene 7018/6, 7019/1-6, 7020/1-3, 7120/12, 7021/1-3, 7121/10-12, 7122/10-12, 7123/5-9, 7124/4-9 og 7125/4-9:

Første kvartal: Disse blokkene ligger i et område langs kysten som er særdeles viktig for fiske etter torsk, hyse, sei og lodde med konvensjonelle fiskeredskaper, not og trål. En kan forvente meget stor fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskaper og trål i store deler av TFO-området, men med noe varierende intensitet ut fra hvilket område det fiskes i. Videre kan de i perioder med et vestlig innsig av lodde være stor fiskeriintensitet med not og pelagisk trål.

Andre og tredje kvartal: Øst for 22° Ø forventes i hovedsak sporadisk fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskaper og trål. Mellom 22° og 20° Ø forventes periodevis stor fiskeriaktivitet med trål, alt etter fangsttilgjengelighet. I de øvrige delene av TFO-området forventes i hovedsak sporadisk fiskeriaktivitet med trål.

Fjerde kvartal: Øst for 22° Ø forventes i hovedsak sporadisk fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskaper. Mellom 22° og 20° Ø forventes periodevis en del fiskeriaktivitet med trål og line, alt etter fangsttilgjengelighet. I de øvrige delene av TFO-området forventes i hovedsak sporadisk fiskeriaktivitet med trål.

Frarådnings

Norges Fiskarlag viser til at diskusjon om hvilke blokker som kan utlyses eller ikke, ville vært enklere gjennom en ordinær konsesjonsrunde framfor en TFO-runde. En innlemming av nye, større områder gjennom TFO medfører at området er frigitt til petroleumsvirksomheten, først for seismikk, deretter for leteboring og produksjon. Dette er årsak til at Norges Fiskarlag vil fraråde at områdene i Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen inngår i en TFO-runde.

Dersom myndighetene likevel velger å åpne for TFO i disse områdene, må det settes vilkår som minimum ivaretar følgende:

Nordsjøen.

Her må seismisk aktivitet ikke gjennomføres første kvartal når NVG-silda er på vandring sør og i tredje kvartal når det pågår dorging etter makrell. Ved seismisk aktivitet for øvrig må også et evt. pågående fiske øst for TFO-området tas hensyn til.

Norskehavet.

Her fraråder vi seismisk aktivitet i periodene blåveitefisket avvikles i slutten andre og begynnelsen av tredje kvartal i blokkene 6506/1, 4 og 6607/4-8.

Barentshavet.

Prøveboring og seismisk aktivitet frarådes i hele TFO-området i første kvartal, både ut fra fiskeriaktivitet og av hensyn til gytevandring av torsk. I andre og tredje kvartal frarådes seismisk aktivitet i området mellom 20° og 22° Ø dersom det pågår eller påbegynnes fiske i området.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Skjærve

Elling Lorentsen

Kopi til: Fiskeri- og kystdepartementet
Fiskeridirektoratet
FHL
Havforskningsinstituttet
Medlemslaga
Landsstyrets medlemmer

Vedlegg: